

2019 YKS Felsefe Soruları

TYT

11. Kimileri felsefenin çözümsüz meseleler ile soyut ve yaşamdan kopuk fikirlerden ibaret olduğunu sanır. Hatta bunlar felsefenin "boş konuşma" olduğunu bile söylerler. Yaşamın hızlıca akıp geçtiğine, bu yüzden derin düşünmenin gerekli olmadığına inanırlar. Dahası birtakım önemli konulara kıyasından köşesinden ilişenleri "Felsefe yapma!" diyerek azarladıkları bile olur. Oysa felsefe yapmak, "hayatı doğrudan deneyimleme tavrından" ve "yaşamla yüzleşme" düşüncesinden ayrı tutulamaz. Hatta felsefeyle iç içe olan insan, yaşamın ne olduğunu sorgularken aynı zamanda yaşamın görünen yüzünün ötesine de nüfuz eder.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Var olanın ardındaki gerçeği arar.
- B) Bireyin deneyimlerinden bağımsız değildir.
- C) Sorunlara genelgeçer soyut çözümler sunar.
- D) Herkesin ilgilendiği bir alan değildir.
- E) Hayatın özünü ve anlamını sorgular.

12. Bir mağara düşünün. Mahkûmlar, yüzleri mağaranın arka duvarına dönük zincirlenmiş. Ömürleri boyunca orada tutulmuşlar ve başları, duvar dışında hiçbir şey göremeyecek şekilde sabitlenmiş. Arkalarında bir ateş yanmakta ve sırtlarıyla ateş arasında bir yol var. Bu yolda yürüyen insanların gölgeleri mağaranın duvarına vurur; gelip geçenlerden bazıları ellerinde birtakım nesnelere taşırlar ve bu nesnelere gölgeleri de duvara yansır. Mağaranın içindeki mahkûmlar her zaman yalnızca gölgeleri görür. Gölgelerin gerçek şeyler olduklarına inanırlar, ama aslında gerçek şeyleri hiç görmezler.

Bu parçada betimlenen mağara metaforundan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Gerçekliğin doğası değişmez ve farklı yüzleri bulunmaz.
- B) Duyuların yanıltıcılığından kurtulmak için başkalarının yardımına ihtiyaç duyarız.
- C) Aklın çalışma ilkelerini duyulardan gelen veriler belirler.
- D) Duyuların kullanımı hakikate ulaşmak için bir ön koşuldur.
- E) Duyular aracılığıyla bildiklerimiz tümüyle bir yanılsama olabilir.

13. Levinas'a göre kişinin kendisi hakkındaki endişelerinden doğan eylemler ahlaki değerlendirme kapsamına girmez. Örneğin acıktığımda karnımı doyurmam sadece kendimi koruma içgüdümünden kaynaklanır. Ama aynı endişeyi başka bir insana yöneltmek, örneğin aç bir çocuğu, misafiri ya da yabancıyı doyurmak, ona önem vermek ahlaki bir davranıştır. Benzer şekilde "kendime yardım etmem" bencillik ya da açgözlülükle ilgili olabileceken, başkalarına yardım etmem her zaman ahlaki bir anlam çağırıştır. Bu yüzden Levinas'a göre ahlak kavramı, kendimizin dışında, başka birisinin ya da birilerinin olduğunu kabul etmeyi zorunlu olarak içerir.

Buna göre Levinas ahlaki değerlendirmenin amacı olarak aşağıdaki kavramlardan hangisini vurgulamaktadır?

- A) Ölçülülük
- B) Mutluluk
- C) Sorumluluk

- D) Fayda
- E) Dinginlik

14. Her insanın sağlığını korumak kendi sorumluluğundadır ve kendisine bırakılmalıdır. Bir kişi sağlığını veya mülklerini koruma konusunda ihmalkâr davranırsa devlet özel bir yasayla bu tür bir kimsenin yoksullaşmasını veya hastalanmasını engelleyebilir mi? Kanunlar, mümkün olduğu kadar, vatandaşların mülkiyetinin ve sağlığının başkalarının sahtekârlığı ve şiddeti yüzünden zarar görmemelerini sağlar. Ancak kanunlar, bireyleri mülkiyetlerine ve sağlıklarına yönelik kendi ihmalkârlıklarından korumazlar; çünkü hiç kimse, istesin istemesin, zengin veya sağlıklı olmaya mecbur edilemez.

Bu parçadan aşığıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Bireyin yaşamında gerekli olan araçlar devlet eliyle dağıtılmalıdır.
- B) Devlet sadece bireysel hakların başkaları tarafından ihlali durumunda müdahale etmelidir.
- C) Devlet, vatandaşların can ve mal güvenliğini her koşulda sağlamalıdır.
- D) Düzenin sađlanması için devlet bütün toplumsal mekanizmalara müdahale eder.
- E) Sağlıklı bir toplum ancak bireylerin devlete tam itaati ile gerçekleşir.

15. Ne bilimin kendisi belli bir bilimsel yaklaşımın tekelindedir ne de insanı, doğayı ve de uçsuz bucaksız evreni anlamak için bilim, sahip olduğumuz tek araçtır. Var olanın ve olayların anlaşılıp açıklanması için adına bilimsel diyelim ya da demeyelim sayısız yollar vardır ve iyi ki de vardır. Bu, insana sağlanmış ne büyük bir olanaktır!

Bu parça aşığıdaki yargılardan hangisiyle çelişir?

- A) Varlığı kavramada felsefe, sanat ve din bilime alternatif oluşturamazlar.
- B) Bir bilimsel yaklaşımın diğereine mutlak üstünlüğü söz konusu değildir.
- C) İnsan yaşamını zenginleştirmede tek kaynak bilim değildir.
- D) Bilimsel bilginin, diğeri bilgi türlerinden bir üstünlüğü yoktur.
- E) Bilim aracılığıyla üretilen bilgilere kutsallık atfedilemez.

21. Descartes, Sofist Gorgias'dan beri süregelen kuşkuculuğu eleştirmek amacıyla "Düşünüyorum o hâlde varım." önermesini geliştirmiştir. Buna göre, her şeyin varlığından hatta bir rüyada olup olmadığından bile kuşku duyabilirim. Fakat kuşku duyarken kuşku duyduğumdan ve bu şekilde düşünüyor olduğumdan kuşku duyamam. Dolayısıyla kuşkumun varlığı düşünen bir şey olarak varlığımın kesinliğini ortaya koyar. Bu doğrudan erişilebilinen bir bilgidir.

Bu parçada Descartes bilgi felsefesinin hangi temel sorusuna yanıt aramaktadır?

- A) Rüya ve gerçek olan birbirinden nasıl ayrılır?
- B) Bilginin sınırı var mıdır?
- C) Aşkın bilgiye ulaşılabılır mi?
- D) Kesin bilgi olanaklı mıdır?
- E) Doğru bilginin ölçütü nedir?

22. La Mettrie'ye göre insanlar ve hayvanlar yaylar kümesinden oluşan birer makineydi. Ancak insan, hayvana göre daha karmaşık bir makineydi ve aralarında eğer bir fark varsa bu fark yayların yerleriyle ilgili olabilirdi. Dolayısıyla La Mettrie için ruh da tüm makinenin ana yayı gibi ele alabileceğimiz bir hareket ilkesi veya beden

duyarlı bir maddi kısmından ibaretti. Bu sistemin diğer tüm kısımları da sadece beynin bir çeşit işleviydi.

La Mettrie'nin bu görüşlerinden aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Beden ile ruh insan varoluşunun farklı görünümüdür.
- B) Ruh, tek gerçeklik olan maddeye indirgenerek açıklanabilir.
- C) Hayvanlardan farklı olarak insanın özü, ölümsüz ruhudur.
- D) İnsan, farklı niteliklere sahip iki tözden; madde ve ruhtan oluşur.
- E) Bedeni harekete geçiren ruh, tinsel yaşam ilkesidir.

23. MacIntyre'a göre, içinde yaşadığımız modern dünyada ahlak dili endişe verici durumdadır. Bugün sahip olduğumuz şey bütünden kopuk yalnızca parçalardan oluşan bir kavramsal çerçevenin fragmanlarıdır. Temel ifadelerin çoğunu kullanıyoruz ama aslında ahlakın suretine sahibiz. Sahip olduğumuz bölük pörçük fragmanlarla ahlak felsefesi yaparken bu fragmanların anlamlarını buldukları düşünce bütünlüğünü kaybetmiş olduğumuzun farkında bile değiliz. Maalesef, idrakimizi ve ahlak anlayışımızı, tamamen değilse de büyük ölçüde yitirmiş bulunuyoruz.

Bu parçada modern dünyanın ahlak diline yönelik yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensel değerlere ulaşmak için bir yöntem geliştirilmemektedir.
- B) Siyasal eğilimlerin ahlaka etkisi göz ardı edilmektedir.
- C) İnanç sistemleri ahlaki değerlendirmelerin dışında bırakılmaktadır.
- D) Bireylerin duygu ve düşünceleri dikkate alınmamaktadır.
- E) Temel ahlaki değerler ait oldukları bağlamlardan koparılmaktadır.

24. Beğeni yargısı, nesnenin varlığına yönelik öznel bir ilgi içermeyen, kişisel hoşlanma veya hoşlanmama duygusundan arınmış, sadece nesnenin niteliklerini merkeze alan bir yargıdır. Bu demektir ki, hiçbir karşılık gözetmeyen bir seyir, güzelliği görecektir. Güzellik nesnenin taşıdığı bir şeydir. Bu da beğeni yargılarında keyfilik olmadığı anlamına gelir. Hiçbir çıkar gözetmeyen, kavramsız bir beğeni yargısı apriori, genel geçer, zorunlu bir yargıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Güzellik nesneye içkindir.
- B) Zevkler ve renkler tartışılmaz.
- C) Estetik yargılar görelidir.
- D) Güzellik öznel değil nesneldir.
- E) Güzel ile faydalı farklı şeylerdir.

25. Bir ressam, bir insan figürü çizdiğinde ortaya çıkan resmin güzelliğine şaşarak bakar ve sanki resimdeki figür canlıymış gibi ressamın sanatına ve zekâsına hayran kalırsın. Ancak bu resmin; boya, kalem, el, kâğıt, kudret, ilim ve iradeyle meydana geldiğini, bunların hiçbirinin ressamın yaratmasıyla olmadığını, ilahi bir varlığın yaratması olduğunu bilirsin. Olsa olsa ressamın yaptığı, boya ve kâğıdı bir araya getirmekten ibaretken ona hâlâ bu kadar saygı duyarsın... Hâlbuki asıl sanat, yoktan yaratan, yarattıklarına benzersiz şekiller vererek onları süsleyen eşi benzeri olmayan bir yaratıcının sanatıdır.

Gazali'nin görüşlerini yansıtan bu parçada din felsefesinin aşağıdaki problemlerinden hangisiyle ilgili bir cevap bulunmamaktadır?

- A) Tanrı tek midir, çok mudur?

- B) Tanrı var mıdır, yok mudur?
- C) Tanrı ezeli ebedi midir?
- D) Evrenle Tanrı arasındaki ilişki nasıldır?
- E) Evren yaratılmış mıdır?

11.C 12.E 13.C 14.B 15.A 21.D 22.B 23.E 24.B 25.C

AYT-I

23. Bazı insanlar, kişisel bilgi dağarcığını yalnızca kendi deneyimleriyle oluştururlar ve bunların gerçeklikle uyuşup uyuşmadığını sınamakla pek ilgilenmezler. Bu insanlar herhangi bir yargıyı doğru saymak için başka ölçütleri dikkate alırlar: İlk olarak, karşılıklarına çıkan yeni yargının önceden sahip olduklarıyla çelişip çelişmediğine bakarlar. Çelişmiyorsa, bu yargıyı benimsemenin işlerini kolaylaştırıp kolaylaştırmayacağını anlamaya çalışırlar. Bunu da başarıyorsa, içinde yaşadıkları toplumun buna karşı çıkıp çıkmayacağını kontrol ederler. Bu ölçütlerin sıralaması zaman zaman değişse de, doğru sayılan yargı kümesinin büyük kısmı işte böyle oluşur.

Bu parçada sözü edilen insanlar bilgilerini oluştururken sırasıyla aşağıdaki ölçütlerden hangilerine başvurmaktadır?

- A) Uygunluk - Tutarlılık - Yarar
- B) Apaçıklık - Tümel uzlaşım - Yarar
- C) Tutarlılık - Yarar - Tümel uzlaşım
- D) Uygunluk - Apaçıklık - Tümel uzlaşım
- E) Tutarlılık - Uygunluk - Apaçıklık

24. Yapılabilecek bütün üçgen tanımları, üçgenin özünü verir. Bu tanımlar üçgenin varlığı konusunda bize bir bilgi vermez; hatta üçgenin var olmasını zorunlu kılmaz. O hâlde bir şeyin özü sadece "Bu nedir?" sorusunun cevabıdır. Farabi'ye göre de şeyler özünde varlıklarını barındırmaz. Kendisine varlık veren bir varlık olmadıkça her öz, sadece bir kavram olarak kalır ve gerçekleşmez. Dolayısıyla evren, insan, ağaç ve benzeri bütün özler varlığını sonradan elde etmiş varlıklardır. Bu durumda onları varlığa getiren; özünde var olmayı içeren, yani var olmaması düşünülemeyen başka bir varlık olmalıdır. Biricik olan bu varlık da var olmak için başka bir varlığa ihtiyaç duymayan Tanrı'dır.

Farabi'nin varlık anlayışını yansıtan bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Form kazanmadıkça madde var olamaz.
- B) Şeyler, özlerini gerçekleştirdiğinde varlığa gelir.
- C) Zorunlu varlığın dışındaki her şey mümkün varlıktır.
- D) Töz, özünde değişmeden kalandır.
- E) Varlıklar, tek bir gerçekliğin görünüşleridir.

25. Biri size Eyfel Kulesi'nin güzel olup olmadığını sorduğunda, yalnızca durup bakılsın diye yapılmış bir şey veya işe yaramaz bir metal yığını olduğunu söyleyebilirsiniz. Fakat bunlar, sorulan sorunun cevabı değildir. Çünkü bir şeyin güzel olup olmadığı sorulduğunda, nesnenin bizde bir hoşlanma duygusu yaratıp yaratmadığı öğrenilmek istenir, yoksa nesnenin var olmasının gerekliliği değil.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Objenin estetik değerini onun yapılış amacı belirler.
- B) Estetik haz duygusunun kaynağı objenin nesnel varoluşudur.
- C) Bir nesneyi güzel yapan şey, o nesnenin biçimsel özellikleridir.
- D) Doğadan esinlenerek yapılan nesnelere beğeni yaratır.
- E) Beğeni, objeyi estetik nesne hâline getirir.

26. Büşra, Kadir ve Can stresin etkilerini araştıran psikologlardır. Büşra, erken yetişkinlikten yaşlılığa kadar stresin yaşa bağlı psikolojik etkilerini incelerken Kadir, yetişkinlerin çevrelerindeki insanlarla ilişkilerinin stresli durumlarda gösterdikleri davranışları nasıl etkilediğini araştırmaktadır. Can ise stresin, yetişkinlikte depresyon gibi duygudurum bozukluklarının ortaya çıkmasındaki etkisine odaklanmaktadır.

Buna göre Büşra, Kadir ve Can'ın araştırmaları psikolojinin aşağıdaki alt dallarından sırasıyla hangilerinin çalışma konusuyla ilgilidir?

- A) Klinik - sosyal - gelişim
- B) Gelişim - sosyal - klinik
- C) Sosyal - gelişim - klinik
- D) Gelişim - klinik - sosyal
- E) Klinik - gelişim - sosyal

27. Sosyal psikolojide, insan davranışlarının nedenlerini anlamaya çalışma sürecine yükleme adı verilir. Sosyal psikologlar bu süreci "içsel" ve "dışsal" olmak üzere ikiye ayırır. Bir kişinin herhangi bir davranışının, o kişiye ait özelliklerden kaynaklandığını düşünme "içsel yükleme" olarak adlandırılır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisi "içsel yükleme"ye örnektir?

- A) O kadar cimri ki garsona bahşiş bırakmadan masadan ayrıldı.
- B) Karnı ağrıdığı için bugün yemek yemedi.
- C) Sınavda şansını yaver gittiği için tıp fakültesini kazandı.
- D) Bugünkü buluşmamızı hava koşullarından dolayı iptal etti.
- E) Sorular çok zor olduğu için sınavdan yüksek puan alamadı.

28. Lise öğrencisi Özgür;

I. Beş aylık küçük kardeşi uykusundan uyanıp ağlamaya başladığında annesinin yaptığı gibi kardeşinin başını okşayarak yeniden uyumasını sağlar.

II. Çözmekte zorlandığı bir fizik problemiyle bir süre uğraştıktan sonra çözüm yolunu aniden bulur.

Özgür'ün birinci ve ikinci durumdaki öğrenme biçimi, aşağıdaki öğrenme türlerinden sırasıyla hangisine örnektir?

I	II
A) Kavrayarak (Sezgisel)	Örtük (Gizil)
B) Model olarak	Kavrayarak (Sezgisel)
C) Model olarak	Örtük (Gizil)
D) Kavrayarak	(Sezgisel) Model olarak
E) Örtük (Gizil)	Kavrayarak (Sezgisel)

29. Sosyolog, üyeleri tarafından hâlihazırda anlaşıldığı varsayılan bir dünyayı yeniden anlamaya çalışan kişidir. Fakat o sadece bir gözlemci ya da öznel bakışına göre yorum

yapan herhangi bir kişi de değildir. Sosyolog, görünenin, aşikâr olanın altında yatan nedenleri bilimsel dayanaklarıyla araştırır. Sosyoloğun rolü, sosyal yaşama ilişkin gerçeklikleri, hiçbir olguyu mutlaklaştırmadan, bilimsel kuşkuculuk ve değerlendirme ölçütleri çerçevesinde ortaya koymaya çalışmaktır. Sosyolog, düşünsel temeller ve bilimsel pratikler kapsamında tanımlamaya çalıştığı sosyal gerçekliği, onun çok boyutlu yapısını ve değişkenliğini dikkate alarak analiz etme çabasındadır.

Bu parçadan sosyologla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Bilimsel ölçütleri esas alarak hareket etmelidir.
- B) Görünene değil, görünenin arkasındaki gerçekliğe odaklanmalıdır.
- C) Sosyal yaşamı bireylerin anladığı şekilde anlamaya çalışmalıdır.
- D) Sosyal gerçekliği tüm boyutlarıyla ortaya koymalıdır.
- E) Olguları mutlaklaştırmadan sorgulayıcı bir biçimde incelemelidir.

30. Bir yetişkin mi, yoksa bir ergen misiniz? Reşit olmak sizi yetişkin yapar mı? ABD’de yapılan bir araştırma, bir genci yetişkin statüsünde tanımlamanın birçok etkene bağlı olduğunu göstermektedir. Bu araştırmaya göre Amerikan toplumunda yetişkin kabul edilmek için en önemli etkenler, lise dengi bir okuldan mezun olmak, tam zamanlı işte çalışmak, aileyi ekonomik yönden desteklemek ve evlenip yuva kurmaktır. Aynı araştırma, görece düşük gelirli ailelere mensup ve üniversiteye gitmeyen gençlerin, 20’li yaşların başında yetişkinlik ölçütlerini karşıladığını, daha yüksek gelir gruplarındaki gençlerden eğitimlerine üniversiteden sonra devam edenlerin ise, ancak 30’lu yaşlarda “yetişkin” olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Gelişim evrelerinin değişimini belirleyen ölçütler toplumdan topluma farklılık gösterir.
- B) Yetişkin olarak kabul edilmek için yasal açıdan reşit olmak yeterlidir.
- C) Yetişkinlik için bir işe sahip olunması, eğitime devam etmekten daha önemlidir.
- D) Toplumsal sınıf ergenlikten yetişkinliğe geçiş yaşını belirlemede etkilidir.
- E) Bireylerin eğitim sürelerinin uzaması yetişkinlik yaşlarını etkilememektedir.

31. Jean Baudrillard, medya egemenliğindeki bir çağda anlamın, TV programlarında olduğu gibi, imajların akışıyla yaratıldığını söyler. Bizim dünyamızın çoğu bir tür yap-ınan evreni hâline gelmiştir; bu evren içinde bizler gerçek kişilere ve yerlere değil, medya imajlarına tepki vermekteyiz. Nitekim 1997’de Galler Prensesi Diana öldüğünde sadece Britanya’da değil, dünyanın her tarafında büyük bir üzüntü vardı. Ancak insanlar gerçek bir kişinin yasını mı tutuyorlardı? Baudrillard buna hayır, diyecekti. Çoğu insan için Diana medya yoluyla mevcuttu. Diana’nın ölümü insanların gerçek yaşamda gerçek birinin ölümünü tecrübe etmesi olayından çok, dizi veya filmde meydana gelen bir olay gibiydi. Baudrillard buna “yaşamın TV içine çözülmesi” demektedir.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Medya gerçekleri olduğu gibi yansıtan önemli bir kitle iletişim aracıdır.
- B) Televizyon insan davranışı üzerinde en çok etkiye sahip olan kitle iletişim aracıdır.
- C) Medya bireyler için farklı bir anlam ve gerçeklik dünyası yaratır.
- D) Bireylerin davranışlarındaki tutarsızlık medyanın gücünün yansımasıdır.
- E) Medyanın birey davranışlarındaki etkisi kalıcı olmamaktadır.

32. Hafta sonu Kuşulu Park'a gittim. Orada yedi kuş dolaşıyordu ve yedisi de beyazdı. Parkta otururken çocukluğumda hayvanat bahçesinde gördüğüm kuşları anımsadım. Onlar da beyazdı. Parktan kalkıp bir kitapçıya gittim. Orada hayvanlar üzerine bir kitap gördüm ve kitapta iki kuşunun resmi vardı. Bu resimdeki her iki kuş da beyaz renkteydi.

Bu parçadan tümevarım yöntemi kullanılarak akıl yürütülürse aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

- A) Dünyada en az bir siyah kuş vardır.
- B) Bir şey beyaz ise o kuşudur.
- C) Hiçbir kuş beyaz değildir.
- D) Bir şey kuş ise o beyazdır.
- E) Bazı kuşlar beyaz değildir.

33. Aşağıdaki ifadelerden hangisi bir önermedir?

- A) Bugün hava sıcak olsa da balığa gitsek.
- B) Bu çocuğu sevmemek mümkün mü?
- C) Zor durumda olanlara yardım etmelisin!
- D) Bugün umarım karnım ağrımaz.
- E) Dünya dönmemektedir.

41. Felsefe tarihine bakıldığında büyük ölçüde İngiliz felsefesinin deneyci karakterinin, Fransız felsefesinin varoluşçu niteliğinin, Alman felsefesinin ise idealist yönünün öne çıktığı görülür. Bu farklı renklere karşın felsefe, örneğin insanı tüm genel özellikleriyle ele alıp inceler. Bir ülkenin insanını başka bir ülkenin insanından ayırmaz. Ne yalnızca Avrupa'daki insanı ne de yalnızca Asya'daki insanı merkeze alır. Felsefe coğrafyadan bağımsız genel olarak "insan" adını verdiğimiz varlığın doğasını araştırır. Başka bir deyişle, yetiştikleri toprakların kokusu sinmiş olsa da, filozoflar tüm insanlığı kapsayacak sonuçlara ulaşmaya çalışırlar.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirel olma
- B) Çözümleyici olma
- C) Öznel olma
- D) Evrensel olma
- E) Refleksif olma

42. İphigeneia Aulis adlı tragedyada Menelaos,Truva seferi komutanı olan ağabeyi Agamemnon ile bir tartışmasında ona şunları söyler: "Ben bir şefi veya bir komutanı soyu ya da kraliyet ailesine mensubiyeti nedeniyle bir ülkenin başına getirme fikrinin bütünüyle karşısındayım. Bir devletin ordusunu kumanda edebilmek için akıl ya da siyasi yetenek gerekir. Buna sahip olan her adam baş olmaya layıktır."

Bu parça siyaset felsefesinin aşağıdaki sorularından hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Sivil toplumun anlamı nedir?
- B) Devlet nasıl ortaya çıkmıştır?
- C) Egemenliği kullanmanın koşulu nedir?
- D) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?
- E) Birey devlet ilişkisi nasıl olmalıdır?

43. Aşağıdakilerin hangisinde yaklaşma-yaklaşma çatışması yaşanmıştır?

- A) Canı dondurma isteyen Merve'nin kilo almaktan çekindiği için dondurma yemekten vazgeçmesi
- B) Yeni bir televizyon almak isteyen Banu'nun istediği ürünün mağazada indirimde olmasına sevinmesi
- C) Beğendiği iki araba arasında kararsız kalan Gülşah'ın bir süre düşündükten sonra ucuz olanı alması
- D) Engin'in merakla beklediği konsere eski nişanlısıyla karşılaşma korkusuyla gitmekten vazgeçmesi
- E) Riskli bir ameliyat ile ciddi yan etkileri olan ilaç tedavisi arasında kalan bir hastanın ameliyatı tercih etmesi

44. Sosyalleşme aracılığıyla öğrenilen değerler ve normlar, insanların toplum hâlinde ve bir düzen içinde nasıl yaşayacaklarını bilmelerini sağlayan sosyal kuralları oluştururlar. Ancak değerlerin ve normların bilinmesi insanların onlara zorunlu olarak uyacağı anlamına gelmez. Bu nedenle resmî ve resmî olmayan kurumlar, bireylerin bu kurallara uymalarını sağlamak adına bir takım yaptırımlar uygular. Böylece toplumsal düzen için tehdit olarak görülen sapmanın ve suçun önlenmesi amaçlanır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Norm ve değerlerin etkisinin zayıflaması toplumsal çözülmeye neden olur.
- B) Toplumsal kontrol, toplumdaki norm ve değerlere uyulmasını sağlar.
- C) Sosyalleşme insan yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir.
- D) Toplumsal normlar, hukuka uygun olduğunda yaptırım gücü kazanır.
- E) Toplumsal değerlere uymayan davranışlar suç olarak değerlendirilir.

45. Son yıllarda İngiltere'de oy kullananların sayısı azalmakta, daha az insan seçimlerde aday olmakta ve siyasi partilere katılmaktadır. Çoğu insan yaşadığı bölgede veya genel olarak ülkede karar mekanizması üzerinde etkisi olduğuna inanmamakta ve seçilmiş temsilcilerle çok az iletişime geçmektedir. İçinde yaşadıkları topluluklarda gönüllü işlere katılanların sayısında da ciddi bir düşüş yaşanmaktadır. Örneğin, 2009'da İngiltere'de yapılan bir araştırmada, nüfusun yarısından fazlasının, bir milletvekiliyle ya da belediye meclis üyesiyle iletişime geçmek veya siyasi bir mitinge gitmek gibi hiçbir siyasi aktiviteye katılmadığı tespit edilmiştir.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisinin eksikliğinden bahsedilmektedir?

- A) Katılımcı demokrasi
- B) Hümanizm
- C) Kuvvetler ayrılığı
- D) Doğrudan demokrasi
- E) Temsilî demokrasi

46.

$$((p \Rightarrow q) \vee (r \wedge p)) \Leftrightarrow \sim ((q \Rightarrow \sim r) \wedge r)$$

bileşik önermesinin ana eklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\Rightarrow$

- B) $\wedge$
- C) $\sim$
- D) $\vee$
- E) $\Leftrightarrow$

23. C 24. C 25. E 26. B 27. A 28. B 29. C 30. D 31. C 32. D 33. 41. D 42. C 43. C 44.
B 45. A 46. E